

СЕЛИМИР РАДУЛОВИЋ

ПИСМА ИЗ КАПАДОКИЈЕ

Сваки дан срце моје квари!
Старац Пајсије Светогорац

1

Шта желиш, чедо моје, мило!?

Хоћу код тебе, Старче!
Али, ја нисам верник,
И не љубим руке монасима.

Ниси верник, не љубиш руке монасима! 5
Чиниш праву ствар.
Па, ипак, крочићу, на трен, у душу твоју,
Да се загрлимо, у Господу.

Ако си већ ставио руку своју 10
На плуг, ори –
Не осврћи се назад, чедо моје, мило!

2

Старче!
Хтео бих да ме научиш
Да се молим.
Шта да кажем? Како да седнем? 15

Да те научим да се молиш!?
Седи мирно, у било којем ћошку,
И причај с Оцем твојим.
Он је ту, поред тебе, и слуша те.
И то видиш у капи росе, Његовој, 20
Што се улива у твоје срце.

Ето ти молитве, чедо моје, мило!

3

То је био он!
Није се дуго скривао у врећи.
С главом, ћелавом, са зашиљеним ушима, 25
С очима, округлим, пуним злобе,
Из којих избијаше сумпор,
С језиком, избоченим напоље,
Роговима, репом, с кожом боје бакра.

Преорао је нашу башту, 30
Грабећ, дивљом стазом, кроз дрвеће
И жбуње.

Поломио притке, повадио корење.
Из очију, црних као угаљ,
Севале су муње 35
И избијали колуту густог дима.

Кад сам га открио, није морао
Да се крије. Лупао је у прозоре,
Завијао и режао као звер.

Упао је у моју келију, 40
Ударио ме. Крв је потекла
Од злог подстанара.

И док сам се, у мраку, наслепо,
Рвао с њим указа се светлост крста.
И замириса. 45

И очи га, Очеве, сагореше!

4

Старче, не могу више –
Склони од мене ноћног госта!

Ево ти пиштољ с тридесет
И три чвора. 50
Узми га, брани се.
Док изговараш име Очево
Пуцаш у ноћног госта.
И све што ти треба
Он ће ти послати, чедо моје, мило. 55

Ти све пратиш и у свему
Налазиш име Његово, добри старче,
Па се, дарујућ, радујеш
Као да добијаш.

5

Не бој се! 60
Душом си се унео у оно што читаш.
Хтео је да те прекине.
Немој да се плашиш. Отац га је
Свезао, па завија као пас.

И док те таласи бацају 65
И витлају на све стране, понављај –
Ветар донео, ветар разнео!
Ако хоћеш да видиш све,
Ништа нећеш видети, чедо моје, мило.

6

Шта ти је, чедо моје, мило!? 70
Што изуваш ципеле и, у кућу своју,
Улазиш на врховима прстију.

Ништа, старче! Ходам пажљиво
Да не бих загребао нови паркет.

Хм! Баш свега има у башти Очевој. 75
Сад кажи, гребућ блато са срца –
Слава Господу!

7

Видео сам вука, Старче.
Био је као јагње. 80
Вукао се, изгладнео, по снегу,
Улазећ у наше двориште.
Брат га је, изашав да нахрани стоку,
Ударио цепаницом. Није се померио.

Чедо моје, мило, азбуку твога 85
Срца још нисам научио!

8

Старче, страх ме је.
Под сенком сам кушача.
Све што је лоше у нама
Он је засадио.

Чега се плашиш, чедо моје, мило. 90
Змије без отрова, пса без зуба.

Треском се срушило царство њихово.

У Очевој песми, ганућу њеном, болном,
Сагорео је змијски и псећи прах.

9

Зашто ходаш уназад!? 95

Старче, помози!
Он ми досађује.
Не желим да га видим.

Да ли га сад видиш!?

Видео сам га, добри старче! 100

Не дај да ти се срце замути,
Чедо моје, мило. И за тебе је
Христос пролио кап крви.
Дај ми срце твоје!

10

Главо псећа, одметничка, 105
Чини што ти је воља.
Отац све види, он га пушта да дивља
Да би се борио, да отресеш прашњаву
Душу. Без борбе ништа не бива.

Кад учиш ходати, па ти се отме 110
Први корак, Отац је уз тебе.
На један твој крет, Он додаје
Још десет, чедо моје мило.

Хоћеш ли, бар једном, 115
Да изустиш –
Господе, помилуј!?

Још ниси спреман за спас!

11

То сам ја, Оче мој!

Не осећам ништа. 120
Без очију, ушију. Без руку, ногу,
Лежим на боровим иглицама,
У шуми, тражећ Те на небу.
Толико је њих, у мом уделу.
Ваљда ћу и ја проћи, с покајањем.

12

Шта кажеш!?
Ирод!?
Четрнаесет хиљада беба!
Четрнаесет хиљада мученика!

125

Тако бива кад кушач
Сам себи разбије главу.

130

13

Кад бело светло, белог сунца,
Што сија око тебе,
У души твојој сија, заусти –
Оче мој, Оче мој, дуго си ме трпео.
Лутам по белом свету.
Збриши ме с лица земље
Да, у миру, усним.

135

Ни кукољ, у пољу, не омета
Пшенице раст,
Нит сува гранчица дрво,
Да озелени и плод донесе.

140

Иди, чедо моје мило, јави се
Оцу, нашем!

14

Гле,
У ћошку, у мраку, он се смеје.

145

Неће да се покаје!

15

Хвала ти, Оче, мој!
Толико си ми пута
Бројаницу ставио у руке.

16

Шта волиш да радиш, чедо моје, мило!? 150

Ништа!

Шта те чини срећним!?

Ништа!

Чувај се, чедо моје, мило,
Да дан у ноћ не претвориш. 155
Да ти и месец не засија као сунце –
Тад ни ласте нећеш видети.

Ти све пратиш, Старче
И у свему налазиш Очеву меру.

Он све залива, чедо моје, мило. 160
Ако хиташ стазом истинске мере
И стазу ћеш, Очеву, наћи.

17

Срце ми је као камен, Старче.
У чаури, крвавој, вришти
И све сам даље од свете кашичице. 165

Држи се вере, а не мозга,
Чедо моје, мило.
Још, као звер озверена, луташ шумом,
Све мислећ да телескопом
Можеш осмотрити рај, 170
Док се облаци, сиви, у густим
Јатима, крећу изнад твоје главе.

18

Шта ће ти ауто,
Чедо моје, мило.
Ти све поседујеш, тихујући,
Иако ништа немаш! 175

И управљаш сваком касом.
Јер је Отац уз тебе,
Водећ те за руку.

19

Као што се ни глина, 180
Пред грнчарем, не горди
Обликом блиставим,
Тако ни ти, под светлима небеским,
Не пуштај гласа пред Оцем својим.

И не тугуј, чедо моје, мило, 185
Због имања које си изгубио,
Већ због душе, нестале, браће
Нестале.

Ко ратује с најмањим, ни у великом 190
Не налази веру, истиниту.
Једно је зрно, горушичино –
Кад се посеје нема мање семенке,
Кад узрасте, чак и птице
Могу да слете на гране, његове.

20

А шта је с твојом браћом?! 195

Не знам, Старче.
Изгубио им се сваки траг.
Још их тражим,
У градини, пуној трња,
Пратећ јагње где год да пође. 200

21

У подне, усред јула,
Седећ у својој келији,
Видео сам је!

Кад је почела да бледи
Појавио се сутон. 205
Јер су се очи навикле
На Светлост Очеву.

22

Дођи, чедо моје, мило,
Дуго те чекам. 210
Крсту се поклони,
Он мирише.

23

Гледајућ у земљу, у хаљетку,
Искрпљеном и уском,
Кријућ све што је лепо у њему,
Није знао зашто се мота, по стенама, 215

По минском пољу,
Газећ стопу по стопу.
Ал је осећао шта тражи, куда иде,
Што носи у себи, са собом,
Слободан, храбрећ оне који се боре, 220
Како би се, жедни, из дубине зденца,
Залечили водом, враћајућ крила своја.

Као странац, пролазник,
Што се купа у светлости, Очевој,
Златним словима уписан у 225
Књигу света.

А кад су га питали – куда путујеш?
Изустио је – не знам,
Куда ме Господ одведе. 230
Од истог места, до истог места,
Свагда, одморан, путујем!

24

Кажеш – читаву ноћ на бдењу!?
Зар није много, Старче!?

А шта ради, чедо моје, мило,
 Дете, девет месеци, у мајчиној утроби? 235
 Расте!
 Као што и ми растемо!
 Као што расте цвет из Баште, Богородичине.

25

Још се топим, чедо моје, мило,
 Пред Оцем, као свећа. 240
 Као тело, једно, у Христу!
 Сад нек сведоче –
 Пола у земљи, пола у снегу,
 Прекрштених руку, окрвављених,
 Уснуло је мирно дете, кнеза, мирнога. 245

26

Као што јеж, покисли,
 Склањајућ главу у легло зеца,
 Увлачи једну, па другу, ногу,
 Па улази цео,
 Бодљама својим градећ кућу нову, 250
 Тако и ти, у свету без огњишта,
 Носећ Христов благи јарам,
 Наг, све до јуче,
 У раси, крпљеној, с врећом,
 С венцем од траве и цвећа, трском опасан, 255
 У храму, келији, кухињи, код пећи,
 У шуми манастирској,
 У пештери, у шупљини дрвећа,
 Зурећ у зидове, уз светло
 Кандила и свећа, с бројаницама, 260
 Са земље, у модрицама,
 Молиш за оне који се не моле,
 Бурећ се, росом умивен.
 Као и свет што цвета од речи, Очево.

27

Није говорио, нит питао 265
Усидрен, на обалама атонским.
У сто трећој години пењао се на кров
Келије да цреп поправи.
Осамдесет шест година није јео месо.
Осамдесет шест година је бдио, у скиту, 270
Двадесет година не перућ тањир.
Све што му је требало добијао је од Богородице.
Кад је ожеднео, воде му донех,
Чедо моје, мило.

28

Којим путем, Старче!?! 275
Од Кареје до Ставрениките, није лако!

Право, равно!

Колико нам времена треба!?

Молите се и стићи ћете.
Ми смо газде, чедо моје, мило, 280
Сат нам је пас.
Ако хоћете, вратићу сат уназад.

29

Ко сам ја, Оче мој!?

Са цветом који душу дарује,
Мирисом, дивним, 285
Са земље, наг све до јуче,
Вучем врећу камењем напуњену.

Ко сам ја, Оче мој!?

Сад у трепету и радости,
Сад у сузама и страху, 290
О, дара, тајанственог, новог.

Као Калистрат, из скита каракијског,
Надомак неба, где почива Мојсеј,
Што се, служећ, тресао и дрхтао,
Све тврдећ да није видео змију. 295

Као пчела што тражи цвеће,
Нектаром испуњено,
Ил јелен нежни, ширећ се изворима,
Воденим, у лађицама скитским,
Ка радионици душе. 300

Ко сам ја, Оче мој!?

30

Пази да ти се срце не замути,
Чедо моје, мило!
Још помичеш усне и руке.
Док нестаје време, твоје се сузе не суше. 305
Пред отровним, многоглавим, дахом хидре,
Лернејске,
Клањам се твоме болу.

31

Није се умивао, чешљао, јео,
Ал бројаницу није испуштао. 310
Кад је вид изгубио још је више
Видео.

Стара суза, атонска –
Кад је муву убио три дана је,
Ходајућ по трњу, босих ногу, 315
Ступајућ крвав, плакао!
Као и због мишева, слепих,
Излеглих на, балкону, његовом,
Што их је полио врелом водом!

32

Константин Тиасприс! 320

Отац га је, лађама,
Док је блистава светлост

Зарила лице, његово,
Уз светлост Тавора и Васкрсења,
Водио ка Калинику из Катунакије, 325
Затворнику, из пустог кланца,
Што се прао знојем и сузама.
Лице му је блистало, као Мојсејево,
Кад је силазио с горе, синајске,

То бива чедо моје, мило, 330
Кад је један слуга другога,
Кад је један господар другоме,
Кад један другога служи из љубави.
Кад је један другоме и свет и пустиња.

Кад се уселиш, у срца, нежна, промењена, 335
Знајућ да, у веку који се гаси,
Има наде и за душе које те не чују.

33

Чувај се, чедо моје, мило,
Да не постанеш пустији од
Неподношљиве пустоши, да ти душа 340
Не остане њива, необрађена,
Кад се, на лице нагарављено,
Сручи поток суза.

Чувај се, чедо моје, мило, док се, скривен,
Пењеш ка дивним станарима неба, 345
Да не тераш ветар капом
И, клањајућ се њој, главу не заборавиш.
Да не уђеш у ђавољу врећу.
Где он руши, отац зида, надомак неба.

Како су лепи шатори твоји, Старче, 350
И реч, твоја, што, кап по кап, росећ земљу,
Срце покреће.